

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

*Затверджено
на засіданні кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2022 р.)*

Завідувач кафедри, д.ю.н., проф. Яворська О.С. _____

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА ПРАВО**

**для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність № 081 Право
Галузь знань № 08 Право**

ЛЬВІВ 2022

Назва курсу	Соціальні мережі та право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, «Право»
Викладач (-і)	Суханов Максим Олександрович
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта maksym.sukhanov@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 15.00-16.00 год. (кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14)
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/sotsialni-merezhi-ta-pravo

Інформація про курс	<p>Для студентів 2 року навчання. Дисципліна вільного вибору студента.</p> <p>Види діяльностей, в яких студенти можуть застосувати отримані знання: науково-дослідна, методична, практична тощо) і /або типи задач, у виконанні і розв'язанні яких студенти зможуть використати здобуті в межах курсу знання і вміння: правильно застосовувати законодавство, що регулює інтернет-відносини у соціальній мережі; аналізувати практичні казуси, розуміти природу соціальних мереж, правовий статус блогера, соціальні регулятори соціальних мереж.</p>
Коротка анотація курсу	<p>Навчальна дисципліна спрямована на вивчення взаємов'язків соціальних мереж та прав фізичних та юридичних осіб.</p> <p>В останні роки соціальні мережі набули великої популярності як на території України, так і в усьому світі. З кожним днем все більше і більше користувачів мережі Інтернет реєструються і починають свою активну діяльність у все нових соціальних мережах, які міцно увійшли до списку найвідвідуваніших українськими користувачами сайтів.</p> <p>Все це пов'язано із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, соціальні мережі почали відігравати надзвичайно важливу роль в житті будь-якого суспільства. До таких мереж залучено дуже велику кількість людей. У найбільших соціальних мережах кількість користувачів перевищує населення держав.</p> <p>Проблемою є те, що соціальні мережі є осередками порушень прав фізичних та юридичних осіб. Бізнес-діяльність все частіше надає перевагу соціальним мережам, що потребує додаткової правової регламентації. Право на приватність, конфіденційну інформацію в соціальну мережу, захист персональних даних, інтелектуальну власність потребують додаткового осмислення. Правовий статус блогера та регламентація його статусу у соціальній мережі є наскрізним каменем вже багато років.</p> <p>Всі ці проблемні питання будуть предметом вивчення та аналізу студентами.</p> <p>.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з основними проблемами правового регулювання соціальних мереж в Україні та закордоном ; ознайомити з нормативно-правовими актами та іншими регуляторами, які регулюють ці відносини в Україні; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці, навчити результативно використовувати здобуті знання.</p> <p>Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ●СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів, суміжних до соціальних мереж, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів.

●СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері Інтернет-технологій. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів Інтернет-технологій.

●СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері інформаційних технологій.

●СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, адміністративного та інформаційного права тощо.

●СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав у соціальних мережах. Оцінювати та аналізувати діяльність суб'єктів соціальних мереж.

●СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опанувати компетентності, пов'язані із підготовкою проектів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення прав у сфері інформаційних технологій.

●Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав у сфері соціальних мереж.

●Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав у сфері Інтернет-технологій.

●Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих аспектів соціальних мереж із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Мінцифри, Національного органу інтелектуальної власності тощо.

●Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони інформаційних технологій, зокрема із використанням судових реєстрів, міжнародних реєстрів, баз даних Мінцифри тощо. Уміти надавати консультації щодо захисту прав у сфері Інтернет-

	<p>технологій із використанням дистанційних форм комунікації.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Використовувати передові знання і методики в сфері охорони прав у сфері соціальних мереж у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного та публічного права. ● Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони інформаційних технологій в Україні. ● Аналізувати та оцінювати практику застосування правових положень щодо соціальних мереж з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони інформаційних технологій. ● Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері Інтернет-технологій. ● Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва та захисту прав у сфері Інтернет-технологій, адвокатів, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо).
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smith, Graham JH, ed. Internet law and regulation. Sweet & Maxwell, 2007. 2. Kulesza, Joanna. International internet law. Routledge, 2012. 3. IT-право: теорія і практика. За ред. Є.О.Харитоновна, О.І.Харитонової. Одеса: Фенікс, 2017. 472 с. 4. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. ІТ ПРАВО. Львів: «Левада», 2017. 470 с. 5. Посібник з прав людини для Інтернет-користувачів. Рада Європи. 2020. URL: https://rm.coe.int/16802e3e96 <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Internet access is 'a fundamental right'. BBC News. 2010. URL: http://news.bbc.co.uk/2/hi/8548190.stm 2. Internet Law - Guide to Cyberspace Law. URL: https://www.hg.org/internet-law.html 3. <i>Reed, Chris</i>. Internet law: text and materials. Cambridge University Press, 2004. 4. <i>Бабецька, І. Я.</i> (2022). ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ. 5. <i>Баранов О. А.</i> Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика:

	<p>Монографія. К.: Едельвейс, 2014. 434 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. <i>Батраченко, Т. С.</i> (2022, May). ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КІБЕРЗЛОЧИНИ В УКРАЇНІ. In The 12 th International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development”(May 18-20, 2022) VoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. 930 p. (p. 853). 7. <i>Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитонова О. І.</i> Основи ІТ-права: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер. 2017. 208 с. 8. <i>Бенедек В., Кетteman М.</i> Свобода вираження поглядів та Інтернет. Видавництво Ради Європи F-67075 Strasbourg Cedex. 2013. https://rm.coe.int/168059936a 9. <i>Бонтлаб В.В.</i> Цивільно-правове регулювання доменних імен: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03. Київський національний університет імені Т. Шевченка. Київ. 2006. С.11. 10. <i>Мукомела І.В.</i> Право на доступ до Інтернету: проблеми визначення та забезпечення. Вісник Національної академії правових наук України № 4 (87). 2016 http://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/ilovepdf_com-77-85.pdf 11. Права людини онлайн: Порядок денний для України. Віта Володовська, Максим Дворовий – Київ: ГО «Лабораторія цифрової безпеки», 2019. – 56 с. https://dslua.org/wp-content/uploads/2019/12/DRA_FINAL_UKR.pdf 12. <i>Сащенко, М.</i> (2022). ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ. Молодий вчений, (1 (101)), 17-20. 13. <i>Тарасенко Л.Л.</i> Інтернет-сайт як об’єкт ІТ-права. Юридичний журнал «Право України». 2018. № 1. С. 103-113. 14. <i>Тарасенко Л.Л.</i> Право на доступ до Інтернету. Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2020. Вип. 71. С. 53-61. http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/11022/11290 15. <i>Тарасенко Л.Л.</i> Правова природа Інтернет права. Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2021. Вип. 72. С. 47-54. http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/11194/11502
Тривалість курсу	90 год. 3 кредити

Обсяг курсу	32 години аудиторних: з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять; 58 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>По проходженні курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Загальну характеристику соціальних мереж • Права, що виникають у соціальних мережах • Правовідносини в соціальних мережах. • Правовий статус блогера • Особливості правового регулювання бізнесу у соціальних мережах • Захист персональних даних в соціальних мережах. • Правопорушення в соціальних мережах. • Особливості користування окремими соціальними мережами <p>По проходженні курсу слухачі повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати одержані знання на практиці; • правильно застосовувати законодавство, що регулює право в соціальних мережах • аналізувати та вирішувати практичні казуси, що виникають в соціальних мережах.
Формат курсу	Денний/заочний
теми	<p>Тема 1. Соціальні мережі як цифровий феномен 21 століття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цифровізація та роль соціальних мереж у процесі цифровізації. 2. Поняття та значення соціальних мереж. 3. Функції соціальних мереж.

4. Соціальні регулятори соціальних мереж

3.1. Законодавчі акти

3.2. Право іноземних країн

3.3. Звичай ділового обороту в соціальних мережах

3.4. Договори.

3.5. Судова практика.

Тема 2. Суб'єкти соціальних мереж.

1. Власник соціальної мережі.

2. Користувач соціальної мережі.

3. Менеджер та адміністратор соціальних мереж.

4. Допоміжні суб'єкти у соціальних мережах.

5. Блогер як центральний суб'єкт соціальної мережі.

Тема 3. Реалізація прав у соціальних мережах.

1. Ідентифікація та іміджеві права у соціальній мережі.
2. Право на доступ до соціальної мережі.
3. Право на конфіденційність у соціальній мережі. Поняття відкритого і закритого облікового запису.
4. Захист персональних даних у соціальних мережах.
5. Право на забуття у соціальній мережі.
6. Інші права у соціальних мережах.

Теми 4-5 Характеристика окремих соціальних мереж.

1. Фейсбук (Facebook)
 - 1.1. Правове регулювання соціальної мережі.
 - 1.2. Умови користування Фейсбук.
 - 1.3. Умови публікації контенту у Фейсбук.
 - 1.4. Вирішення спорів.
2. Інстаграм (Instagram)
 - 2.1. Правове регулювання соціальної мережі.
 - 2.2. Умови користування Instagram.

2.3. Умови публікації контенту в Instagram.

2.4. Вирішення спорів.

3. ТІК-ТОК.

3.1. Правове регулювання соціальної мережі.

3.2. Умови користування ТІК-ТОК.

3.3. Умови публікації контенту в ТІК-ТОК.

3.4. Вирішення спорів.

4. ЛінкедІН (LinkedIN)

4.1 Правове регулювання соціальної мережі.

4.2. Умови користування LinkedIN

4.3. Умови публікації контенту в LinkedIN.

4.4. Вирішення спорів.

Тема 6. Правові аспекти ведення бізнесу в соціальних мережах.

1. Електронна комерція та електронна торгівля у соціальних мережах.

2. Правові підстави ведення комерційної діяльності у соціальних мережах.

3. Рекламна діяльність в соціальних мережах.
4. Договори в соціальних мережах.
5. Гів-евей (giveaway) як різновид публічної обіцянки винагороди в соціальних мережах.
6. Відповідальність блогерів за невиконання договірних зобов'язань.

Тема 7. Охорона інтелектуальної власності у соціальних мережах

1. Створення та охорона цифрового контенту у соціальних мережах.
2. Охорона прав на фотографію у соціальній мережі.
3. Плагіат у соціальних мережах.
4. Копірайтинг у соціальних мережах.
5. Недобросовісна конкуренція у соціальних мережах.
6. Охорона бренду в соціальній мережі.

Тема 8. Види порушень та способи захисту прав у соціальній мережі.

1. Технічні способи захисту прав.
2. Порушення прав на контент та способи захисту.
3. Порушення честі, гідності та ділової репутації та способи захисту. Тролінг та скамінг як різновиди

	<p>порушень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Способи захисту права на приватність у соціальній мережі. 5. Фейк як різновид недостовірної інформації у соціальній мережі. Поняття фейкового акаунту. 6. Мова ворожнечі (Hate speech) та способи її подолання.
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на юридичних дисциплінах, які студенти вивчали протягом навчання на ОКР бакалавр (протягом 1-2 курсу) (Цивільне право, Теорія держави і права, Адміністративне право тощо) а також пов'язана з навчальними дисциплінами Інтелектуальна власність, ІТ право, Інформаційне право.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою. Окрім того, будуть застосовуватися лекції, презентації, інтерактивні методи (задачі, мозковий штурм, дискусії, тощо)
Необхідні обладнання	Мультимедійний пристрій, комп'ютер, фліпчарт, папір, маркери

**Критерії оцінювання
(окремо для кожного виду
навчальної діяльності)**

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою.

Розподіл балів, що присвоюється студентам:

Поточна успішність Т1-Т12 – 50 балів.

Модуль – 50 балів.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
			<i>Залікова оцінка</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>	
0-50	FX	<i>Незадовільно з правом перескладання</i>	<i>Незараховано</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи

	<p>інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.</p> <p>61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.</p> <p>51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.</p> <p>0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.</p>
Питання до заліку	<p>Форма підсумкового контролю визначається кафедрою.</p> <p>Передбачене творче</p>
Опитування	<p>Усна, письмова.</p>

